

ONDERZOEK TE ROSCOFF (BRETAGNE)

In het jaar 1960 zal voor twee oudere studenten in de biologie gelegenheid bestaan tot het doen van een onderzoek te Roscoff (Bretagne) voor een periode van 6 weken. Aan hun uitzending is een vergoeding van Regeringswege verbonden van f 600,— per persoon. Zij die voor deze vergoeding in aanmerking wensen te komen, dienen zich voor 1 november 1959 aan te melden bij een der leden van de Roscoff-Commissie van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen, de hoogleraren:

Dr. G. P. BAERENDS, Hoofdweg 265, Paterswolde;
 Dr. C. P. RAVEN, voorzitter, Koningslaan 31, Utrecht;
 Dr. C. J. VAN DER KLAUW, Kernstraat 11, Leiden;
 Dr. J. LEVER, Stadionplein 69, Amsterdam-Z.;
 Dr. E. J. SLIJPER, Plantage Doklaan 44, Amsterdam-C., dan wel bij
 Dr. P. J. KIPP, Nieuwe Gracht 181, Utrecht of
 Dr. J. VERWEY, secretaris, Zoölogisch Station, Buitenhaven 27 te Den Helder,
 met opgave van de periode, waarin zij te Roscoff zouden wensen te werken, en het onderwerp, dat zij zich voorstellen te bestuderen.

Amsterdam, 10 september 1959

REDACTIE

INGEZONDEN

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie; ter bevordering van spoedige plaatsing van de stukken behoudt de Redactie zich het recht voor, deze zo nodig te bekorten).

HET HYPERVENTILATIESYNDROOM

Naar aanleiding van de klinische les van Prof. DEENSTRA (1959) zou nog het volgende als aanvulling zijn op te merken.

In de verloskundige praktijk ontmoet men steeds meer vrouwen, die tijdens de graviditeit zwangerschapsgymnastiek en ademhalingsoefeningen hebben geleerd volgens de richtlijnen van G. D. READ of de zg. psychoprofylactische methode van WELWOWSKI-NIKOLAJEW. De ademhalingsoefeningen zullen moeten worden toegepast tijdens de ontsluitingsweeën, en bestaan uit hetzij langzame, diepe, of frequente, oppervlakkige ademhalingen, die gecombineerd worden met een willekeurige ontspanning van alle spieren van het lichaam.

In de verloskundige kliniek van het Onze Lieve Vrouwe Gasthuis te Amsterdam worden sinds verscheidene jaren de principes van READ toegepast door het geven van oudercursus en gymnastiekoefeningen in groepsverband. De resultaten hiervan bij de baring kunnen, zoals elders ook de ervaring is, over het algemeen goed worden genoemd.

Op de verloskamer nu kan men meermalen waarnemen, dat zich bij de barenden een hyperventilatiesyndroom gaat ontwikkelen, wanneer zij de aangeleerde (diepe) ademhalingsoefeningen gedurende lange tijd uitvoert; bij frequente, langdurige weeën bestaat nl. soms de neiging, ook in de weeën-pauze te hyperventileren. Een licht gevoel in het hoofd, duizeligheid en een drukkend gevoel op de borst zijn dikwijls geuite klachten, doch ook paresthesiën in de handen en een stijf gevoel in de spieren, vooral van gelaat en handen, zelfs de „main obstétrique” en een positieve reflex van Chvostek kan men van tijd tot tijd duidelijk waarnemen. Bij het ontstaan van de genoemde tetanie-verschijnselen wordt de patiënte in den regel enigszins radeloos of angstig. De klachten en symptomen verdwijnen spoedig, wanneer de patiënte erop wordt gewezen, dat zij alleen tijdens de weeën moet zuchten en tussen de weeën door normaal rustig ademen.

Prof. DEENSTRA beschrijft, hoe tijdens de hyperventilatie anoxie van de hersenen kan ontstaan als gevolg van vaatvernauwing en verminderde afgifte van zuurstof naar de weefsels, zelfs bij ruime toevoer van zuurstof; wij moeten ons dus ernstig afvragen, welke invloed de verlaagde CO₂-spanning heeft op de uteroplacentaire en kinderlijke circulatie. Mochten ook hierin de genoemde veranderingen ontstaan, dan zou er gevaar te duchten zijn van een methode, die op andere gronden zo aanbevolen wordt: het ongeboren kind zou te weinig O₂ toegevoerd kunnen krijgen!

Wij hebben tot op heden nog geen tekenen van een schadelijke invloed op het kind waargenomen, doch ik meen deze theoretische mogelijkheid te moeten stellen. In de praktijk zou deze nog nader moeten worden onderzocht.

Literatuur: DEENSTRA, H. (1959) Het hyperventilatiesyndroom. *Ned. T. Geneesk.* 103, 1745.

Amsterdam, 7 september 1959

H. A. L. M. MUDDÉ

BERICHTEN

BUITENLAND

Europa

Orca-congres 1960. — De Europese organisatie voor het onderzoek van fluor en de preventie van tandcaries (ORCA) besloot haar zevende congres van 2 tot 5 juni 1960 te Hamburg te houden onder voorzitterschap van O. BACKER DIRKS (Utrecht). Als hoofdt thema koos men: The structure of hard dental tissues, either normal or affected by caries.

Engeland

Congres voor bioklimatologie en biometeorologie. — Het tweede internationale congres voor bioklimatologie en biometeorologie zal van 4-10 september 1960 te Londen worden gehouden. Inlichtingen verstrekt het secretariaat: Dr. S. W. TROMP, Hofbrouckerlaan 54, Oegstgeest.

The old man's friend. — „SOCRATES: I'm glad to see you about again, NESTOR. Some one told me you had pneumonia. NESTOR: So I had SOCRATES; but ERIXYMACHUS here with his new magic pricked me into life again. Grateful though I am to him, I'm not sure that he has done me a service. SOCRATES: Why not? NESTOR: Pneumonia used to be called „the old man's friend”, but it is no longer the obol paid to CHARON for a quiet departure, and I suspect that ERIXYMACHUS has kept me alive only to develop in time some more unpleasant disorder for which he has no remedy. And I believe that if I had a stroke and got pneumonia again he would make sure I didn't die of it. ERIXYMACHUS: Naturally” (*Lancet*, 5 sept., bl. 286).

Amerikaan versus Brit. — De redactie van de *British medical Journal* heeft in de loop der jaren menig hartig woord gezegd over de Britse National Health Service. Maar zij verdraagt niet, dat *A. M. A. News*, het politieke blaadje van de American Medical Association, leugenachtige voorstellingen over de Britse dienst verspreidt om de Amerikaanse politici voor „socialised medicine” te waarschuwen. Zo verklaarde een lid van de A.M.A. Board of Trustees, die van een informatiereis naar Engeland was teruggekeerd, voor een commissie van het Congres, dat de geneeskundige hulp in Engeland met een machinaal produkt is te vergelijken: „I saw medicine put on a assembly-line basis. I saw numbers supplanting names. I saw a process so coldly impersonal that I was reminded of a machine stamping out file cards”.

„Cet animal est méchant.”, schrijft de redactie van de *British medical Journal* boven een editorial waarin zij de Amerikaan beantwoordt met een citaat van de directeur